

Aequor roept op tot hechtere samenwerking Soms is één en één drie

Met de publicatie van de ‘Kwalificatiedriehoek en competentieontwikkeling’ wil Aequor de samenwerking en de kennisuitwisseling tussen onderwijsinstellingen, leerbedrijven en kenniscentra versterken. De vraag van de arbeidsmarkt naar competente medewerkers vormt daarbij het uitgangspunt.

Bedrijven vormen de spil van de Nederlandse economie. Om ze goed te laten functioneren zijn competente medewerkers noodzakelijk. Wanneer die ontbreken verliezen bedrijven hun concurrentiepositie wat de welvaart in Nederland aantast. Om bedrijven van competente medewerkers te voorzien is samenwerking en kennisuitwisseling tussen de bij competentieontwikkeling betrokken partijen noodzakelijk. Deze boodschap staat centraal in de ‘Kwalificatiedriehoek en competentieontwikkeling’, een publicatie van Aequor geschreven door Marieke de Visser en Giovanna Zeydel van de afdeling Ontwikkeling & Innovatie en Richard Schout, directievoorzitter van Aequor. Zij beschrijven daarin de visie van Aequor op de samenwerking tussen leerbedrijven, onderwijsinstellingen en kenniscentra. Een probleem is dat bedrijven competente medewerkers vragen, maar die onvoldoende krijgen. Publicaties van bijvoorbeeld MKB Nederland en VNO/NCW geven aan dat onderwijs en arbeidsmarkt onvoldoende op elkaar aansluiten. Literatuurstudies en gesprekken die de samenstellers van ‘Kwalificatiedriehoek en competentieont-

wikkeling’ met het bedrijfsleven hebben gevoerd bevestigen dit beeld.

Bedrijfsadviseur

Dat bedrijven over onvoldoende competente medewerkers beschikken hangt samen met de rol van onderwijsinstellingen, leerbedrijven en kenniscentra. Zij zijn de drie kernspelers in de kwalificatiedriehoek. Zeydel denkt dat de drie partijen in de kwalificatiedriehoek zich nog te vaak concentreren op hun interne processen. Vervolgens vervaagt het gewenste doel of wordt uit het oog verloren: “Zo kunnen onderwijsinstellingen zich teveel concentreren op de aantrekkelijkheid van de opleiding zelf en het gewenste eindresultaat uit het oog verliezen. We moeten met elkaar voortdurend voor ogen houden voor wie en waarvoor we opleiden.” Ook in het groene onderwijs is de samenwerking nog niet altijd optimaal. Als voorbeeld noemt zij de rol van de bedrijfsadviseurs: “Soms zie je dat scholen deze deskundigen nauwelijks bij het proces betrekken. De brugfunctie van de bedrijfsadviseur tussen leerbedrijven komt dan onvoldoende tot zijn recht.” Ze vindt dat jammer, want juist hij kent de mogelijkheden van bedrijven en weet precies wat zich in hun regio en in de sector afspeelt. Dat een betere samenwerking goede resultaten oplevert bewijzen de resultaten van enkele projecten. Zo tonen het Clusius College (zie kader) en AOC De Groene Welle zich tevreden over de resultaten van een hechtere samenwerking tussen leerbedrijven, kenniscentrum en onderwijsinstellingen.

Voortdurende ontwikkeling

Richard Schout benadrukt dat de economische en onderwijskundige ontwikkelingen de noodzaak tot samenwerken en afstemming van de activiteiten versterken. De grotere samenhang tussen het leren van theorie en het leren in de prak-

tijk vereist dat partijen elkaar goed kennen. Dat leerbedrijven daarnaast een grotere rol spelen bij praktijkopdrachten en de afname van Proeven van Bekwaamheid vergroot het belang van samenwerking eveneens. Daarnaast versterken de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt de behoefte aan extra scholing en samenwerking tussen de partijen in de kwalificatiedriehoek. Door de vergrijzing verdwijnt op de arbeidsmarkt kennis en vakmanschap uit bedrijven. Hierdoor stijgt de vraag naar gekwalificeerde medewerkers. Om zich op de markt te handhaven moeten bedrijven tevens de technologische ontwikkelingen volgen. Het vereist nieuwe kennis en vaardigheden van het personeel om deze ontwikkelingen te realiseren. “Om in te spelen op alle veranderingen en deze in het bedrijfsproces te integreren is een voortdurende ontwikkeling van de medewerkers in de bedrijven vereist”, aldus Schout. Ook de instroom van vakbekwame medewerkers uit het buitenland en de afnemende behoefte aan lager gekwalificeerd personeel kenmerkt de Nederlandse arbeidsmarkt. De vraag naar hoog opgeleid personeel neemt toe terwijl de werkgelegenheid voor ongeschoolde medewerkers juist afneemt. “Om de concurrentiepositie van Nederland en dus onze welvaart op peil te houden is het noodzakelijk dat we daarop inspelen”, aldus Schout. Een ander argument is dat een goed gekwalificeerde medewerker zijn taak met meer plezier verricht en flexibel reageert op veranderingen in het bedrijfsproces. “Door zelfontplooiing, eigenwaarde en betere kansen op de arbeidsmarkt vinden mensen de juiste plek in de maatschappij en daalt de kans op uitval. We streven met elkaar toch naar werknemers die zich bij een bedrijf op hun plaats voelen en hun werk met plezier verrichten”, aldus Schout.

Gezamenlijke initiatieven

Aequor wil met de ‘Kwalificatiedriehoek en competentieontwikkeling’ aantonen dat een hechtere samenwerking tussen leerbedrijven, kenniscentra en onderwijsinstellingen grote voordelen heeft. Schout vindt dat de partijen in de kwalificatiedriehoek samen moeten zoeken naar samenwerkingsvormen. “Wanneer we allemaal op eigen houtje opereren vrees ik dat we het gewenste doel, voldoende competente medewerkers, niet zullen bereiken.” Hij pleit dan ook voor gezamenlijke initiatieven. Op projectbasis bestaan die weliswaar, maar Schout pleit voor uitbreiding: “We bereiken het optimale resultaat wanneer we onze gemeenschappelijke belangen nastreven. Dan zullen we merken dat één en één soms drie is.” Dat dit onderwerp ook bij andere partijen leeft, blijkt uit de vele positieve reacties en aanvragen voor exemplaren van de publicatie: “We zien de kwalificatiedriehoek en competentieontwikkeling dan ook als een goede stap om in het groene onderwijs hechter samen te werken.” □

Marieke de Visser (midden), Giovanna Zeydel (rechts) en Richard Schout, auteurs van de Aequor-publicatie die beschrijft hoe er om competente medewerkers op de arbeidsmarkt te krijgen goede samenwerking nodig is van onderwijsinstellingen, bedrijfsleven en kenniscentra

‘Samenwerken werkt!’

De uitwisseling van informatie en het delen van kennis tussen leerbedrijven, Aequor en onderwijsinstellingen leidt tot goede resultaten. Dit is de conclusie van het project Kwalificatiedriehoek bij de afdeling Dierverzorging van het Clusius College in Alkmaar. Betere praktijkopdrachten, directer contact, input en ondersteuning voor de eigen taken en een betere beeldvorming van de gezamenlijke doelen zien de partijen als de belangrijkste winstpunten van een andere en gezamenlijke aanpak. Tevens verbaasde het de onderwijsinstelling dat de bedrijfsadviseur over veel informatie beschikt die voorheen onbenut bleef.

Deze winstpunten kwamen naar voren toen het Clusius College overschakelde op een nieuwe aanpak bij de invulling van het praktijkleren. In samenwerking met het regionale bedrijfsleven kwamen er meer praktijkgerichte opdrachten en verbeterde de samenhang met het programma op school. Ook betrof de onderwijsinstelling de bedrijfsadviseur bij de selectie van geschikte leerbedrijven. Marieke de Visser van Aequor: “Ook de leerbedrijven waardeerden de meer gerichte aanpak. Alle betrokkenen hebben ervaren dat dit resultaat alleen bereikt wordt wanneer alle partijen zich daarvoor inzetten.”